

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 8Csp/4/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1419200247
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adela Unčovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1419200247.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adely Unčovskej a členov senátu JUDr. Mariany Harvancovej a Mgr. Niny Dubovskej, v právnej veci žalobcu: L. Z., Z..F..P., L.: XX XXX XXX, Z. Z. O. XX, N., zastúpeného: M. M. Š., advokát, so sídlom O. XX, N. proti žalovanému: F. N., nar. XX.X.XXXX, bytom N. XX, N. o zaplatenie 443,51 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 23.4.2019, č.k. 8Csp/4/2019-75, jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti zrušuje a vec sa v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 249,23 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 9.4.2016 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.) a vyslovil, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 12,38% (výrok III.).

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil § 52 ods. 1, 3, 4, § 517 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), f), § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) a vecne tým, že právny predchodca žalobcu - spoločnosť Y. T. C., V..Z.. uzatvoril so žalovaným zmluvu o poskytnutí pôžičky, ktorá spĺňa všetky znaky zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorá musí okrem všeobecných náležitostí spĺňať aj osobitné náležitosti ustanovené v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch; zároveň je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka, ktorá má podobu štandardnej formulárovej zmluvy. Po preskúmaní uzatvorenej zmluvy zistil, že zmluva o poskytnutí pôžičky zo dňa 31.10.2014 neobsahuje údaj o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch), keďže údaj o termíne konečnej splatnosti úveru je v zmluve uvedený iba ako 12/2016, z ktorého sa nedá vyvodiť, ktorý deň mesiaca december roku 2016 je termínom konečnej splatnosti úveru. V tejto súvislosti odkázal na rozhodnutie Krajského súdu Bratislava zo dňa 29.03.2018, sp. zn. 9Co/70/2017, s ktorým sa stotožnil. Zároveň zistil, že ani doba trvania zmluvy nie je v zmluve uvedená (§ 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch), pričom tiež ide o konkrétny deň, ktorá je takisto nevyhnutnou náležitou, a to z dôvodu informovanosti spotrebiteľa pri uzatváraní zmluvy o jeho viazanosti zmluvou pri splnení si povinností zo zmluvy. Vyvodil, že na splnenie uvedenej podmienky nestačí uviesť „do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy“, ako v zmluve uviedol právny predchodca žalobcu. Konštatoval, že pri väčšine zmlúv je tento okamih totožný s termínom konečnej splatnosti, v danom prípade však spotrebiteľ pri uzatváraní zmluvy nebol informovaný o dobe trvania zmluvy, ani o konečnej splatnosti, pričom absencia vyššie uvedených náležitostí má v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch za následok, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Keďže v konaní bolo preukázané (nebolo to ani sporné), že pôvodný žalobca poskytol žalovanému účelový úver vo výške 729,99 eur, pričom žalovaný uhradil celkom sumu 480,76 eur, uložil

žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi iba rozdiel medzi uvedenými sumami, t.j. sumu 249,23 eur, a to spolu s úrokmi z omeškania (keďže žalovaný sa dostal s úhradou svojho dlhu do omeškania) vo výške 5 % ročne, a to v súlade so žalobou odo dňa 09.04.2016 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti žalobu o zaplatenie 194,28 eur (443,51 eur - 249,23 eur) spolu s príslušenstvom ako nedôvodnú zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) podľa pomeru úspechu v konaní, keď žalobca mal čiastočný úspech v rozsahu 56,19% a žalovaný v rozsahu 43,81%, z čoho vyplýva pomerný úspech žalobcu v rozsahu 12,38%.

3. Proti uvedenému rozsudku v zamietajúcej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania podal odvolanie žalobca z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel vykonaným dokazovaním k nesprávnemu záveru o bezúročnosti úveru. Záver súdu, že úver je nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu neuvedenia termínu konečnej splatnosti úveru podľa jeho názoru nie je správny a je v rozpore s čl. 10 Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES a v rozpore s právnym názorom vyjadreným v rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 9.11.2016 v právnej veci C-42/15, C. Y. Z., V. Z. c/a G. N.. V zmysle uvedeného čl. 10 zmluva o úvere na dobu určitú nemusí v čase jej uzatvorenia obsahovať presné určenie, aká časť splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť na bežné úroky a poplatky. Vo vzťahu k uvedeniu termínu konečnej splatnosti úveru uviedol, že splnenie uvedenej zákonnej požiadavky uvedením mesiac + rok ukončenia úverového vzťahu, ako bolo v posudzovanom prípade „12/2016“, je dostatočne určité a zrozumiteľné a plne v súlade s platnými predpismi. S poukazom na vyhlášku MF SR č. 620/2007 Z.z. konštatoval, že žalovaný ako spotrebiteľ mal možnosť bez ťažkostí identifikovať dátumy a termíny splatnosti všetkých splátok za účelom splnenia povinností vyplývajúcich mu z úverovej zmluvy, keď v zmluve bola dohodnutá splatnosť jednotlivých splátok (k 20. dňu v mesiaci), splatnosť prvej mesačnej splátky (20.11.2014), t.j. konečná splatnosť nastala dňa 20.12.2016. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že zaviazá žalovaného na zaplatenie sumy 194,28 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 9.4.2016 do zaplatenia.

4. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

5. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je podané dôvodne.

6. Odvolací súd, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistil v postupe súdu prvej inštancie žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods.2 C.s.p.).

7. Podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch (účinného v čase uzatvorenia zmluvy) zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

8. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y).

9. V prejednávanej veci nebolo sporným, že právny vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným má charakter spotrebiteľského vzťahu. Z ustáleného skutkového stavu okresným súdom vyplýva, že strany uzavreli dňa 31.10.2014 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému sumu 729,99 eur na kúpu spotrebného tovaru, na ktorý právny vzťah sa aplikujú ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. a ustanovenia o ochrane spotrebiteľa upravené v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pre spotrebiteľský úver sa zákonom č. 129/2010 Z.z. z hľadiska formálnych náležitostí vyžaduje písomná forma zmluvy a predpísané obsahové náležitosti (§ 9 ods.1,2). V ust. § 11 ods. 1 citovaného zákona sú vymedzené prípady, kedy sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov (o.i. aj v prípade, ak zmluva neobsahuje údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru).

10. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie o tom, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere absentuje údaj o termíne konečnej splatnosti úveru. Termín konečnej splatnosti úveru je v zmluve definovaný ako „12/2016“. Ako vyplýva z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z., povinnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru. Pojem termín z jazykového hľadiska predstavuje presne určený (alebo prinajmenšom

presne určiteľný) časový okamih, kedy nastane určitá skutočnosť. Pokiaľ zákon používa pojem „termín“, znamená to, že zákonodarca mal na mysli presne určený alebo určiteľný čas. Zákonnej požiadavke na uvedenie termínu konečnej splatnosti úveru najlepšie zodpovedá jeho vymedzenie presným dátumom, t.j. uvedením dňa, mesiaca a roku konečnej splatnosti úveru. Akceptovateľné, je i vymedzenie konečnej splatnosti úveru určitým, presne ohraničeným časovým úsekom, napríklad 12 mesiacov alebo jeden rok odo dňa splatnosti prvej splátky a pod. Pokiaľ právny predchodca žalobcu v zmluve uviedol, že konečná splatnosť úveru nastane 12/2016, takéto vymedzenie možno považovať za dostatočne presné. Gramatický význam takto určeného času zodpovedá pojmu termín, nakoľko ide o konkrétny časový okamih, ktorý by bol určiteľný s presnosťou dostatočnou na naplnenie zmyslu zákona (v tomto prípade s presnosťou na mesiac a rok). Vymedzenie termínu splatnosti ako „12/2016“ znamená, že úver je splatný v mesiaci december 2016. Vychádzajúc ďalej z toho, že prvá splátka úveru bola splatná dňa 20.11.2014 a každá nasledujúca je splatná v 20. deň v mesiaci, nevzniká pochybnosť, že posledná splátka a termín konečnej splatnosti úveru je stanovený na deň 20.12.2016. Vzhľadom k uvedenému termín konečnej splatnosti úveru uvedený ako 12/2016 bez akýchkoľvek pochybností aj právne nevzdelanému priemernému spotrebiteľovi poskytuje relevantnú informáciu o tom, že úver bude musieť splácať do decembra 2016. Správnosť záverov súdu prvej inštancie nie je podporená ani s odkazom na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29.03.2018, sp.zn. 9Co/70/2017, nakoľko súd takýmto rozhodnutím nie je viazaný a okrem iného v danom prípade odvolací súd posudzoval odlišnú vec ako súd prvej inštancie v tomto konaní, kedy bol termín splatnosti zmluvy vymedzený pojmom „do 6 rokov“. Ako nesprávne vyhodnotil odvolací súd aj závery súdu prvej inštancie vo vzťahu k absencii uvedenia doby trvania zmluvy, nakoľko záväzok splácať poskytnutý úver podľa dohodnutých zmluvných podmienok trval dlžníkovi (žalovanému) do 20.12.2016, t.j. do dňa úhrady poslednej splátky úveru; možno preto konštatovať, že zmluva bola uzavretá na dobu určitú, do 20.12.2016, čo napokon vyplýva aj z predloženého formulára štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere. Ak teda veriteľ v zmluve uviedol, že zmluva trvá do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy, je zrejmé, že v kontexte termínu konečnej splatnosti ide o trvanie do 20.12.2016.

11. Ak teda súd prvej inštancie vyvodil, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov na základe absencie údajov o dobe trvania zmluvy a konečnej splatnosti úveru, jeho záver nie je správny.

12. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti a v závislom výroku o trovách konania podľa § 389 ods.1 písm. c) C.s.p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Úlohou súdu prvej inštancie pri ďalšom prejednaní veci bude riadiť sa právnym názorom vysloveným odvolacím súdom, zaoberať sa nárokom žalobcu, ktorý doposiaľ nebol predmetom posudzovania súdom prvej inštancie, t.j. nepriznaným nárokom na zaplatenie istiny, riadnych úrokov a úrokov z omeškania z nepriznanej sumy. Následne bude úlohou súdu prvej inštancie svoje rozhodnutie náležite právne a skutkovo zdôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutia je povinný vypracovať tak, aby zodpovedal ust. § 220 ods. 2 C.s.p., t.zn. musí v ňom uviesť stručný a jasný výklad o tom, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa riadil pri posúdení nároku uplatnenom žalobcom; v novom rozhodnutí o veci súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov konania (§ 396 ods.3 C.s.p.).

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).